

MIROVNE OPERACIJE

Afganistan, Nato, ISAF, od februarja 2004

Kosovo, Nato, MP I, od oktobra 2004, NPE/NSE, od oktobra 2004, HQ KFOR, od januarja 2000

Bližnji vzhod (Sirija), OZN, UNTSO, od oktobra 1998

Bosna in Hercegovina, Nato (do 1.12.2004), EUFOR - od 2. decembra 2004

Operacije v podporo miru, so obsežne vojaške in nevojaške aktivnosti za ohranjanje miru, preprečevanje spopadov, vzpostavljanje miru in humanitarne pomoči ter druge aktivnosti. Slovenska vojska je napotila svoje pripadnike za operacije za podporo miru prvi; leta 1997 v Albanijo. Zdaj sodeluje na mirovnih operacijah 187 pripadnikov SV, ki so večinoma rayereni v enotah 1. brigade SV.

Operacija – ISAF (International Security Assistance Force)

Mednarodne varnostne podporne sile izvajajo operacijo, ki poteka pod mandatom OZN na podlagi resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov 1386, 1413 in 1444. Operacijo podpira Nato.

Ustanovljene so bile zato, da bi Afganistanskim prehodnim oblastem (APO, Afghan TA) pomagale vzdrževati varnost znotraj območja svoje odgovornosti (AOR), da bi omogočile APO in osebju Združenih narodov delovanje v varnem okolju, APO pa oblikovanje varnostnih struktur v Afganistanu, skladno z Borskim sporazumom in kot je bilo dogovorjeno v Vojaškem tehničnem sporazumu (Military Technical Agreement, MTA).

Glavne naloge teh sil so:

- zagotoviti varno okolje,
- ponovno postaviti afganistanske organe oblasti,
- izboljšati zmogljivosti afganistanske policije in oboroženih sil,
- upravljati mednarodno letališče Kabul (KAIA) in vzdrževati Celico letalskih častnikov za zvezo (ALOC),
- zagotoviti ukrepe za zaščito sil in boljše poznanje razmer.

Glavne naloge

Glavna naloga Isafa je pomagati Afganistanskim prehodnim oblastem pri zagotavljanju varnega okolja v Kabulu in njegovi okolici, kar bo pripomoglo k zgraditvi novega Afganistana. Isaf zato izvaja patrolje v 16 različnih policijskih območjih v Kabulu in njegovi okolici; več kot tretjina jih poteka skupaj s Kabulsko mestno policijo.

Na politični ravni Isaf tesno sodeluje z afganistanskimi oblastmi, Misijo OZN za pomoč v Afganistanu (United Nations Assistance Mission to Afghanistan - Unama), agencijami OZN, mednarodnimi organizacijami in nevladnimi organizacijami. Kot del tega procesa je Isaf oblikoval skupine za povezavo v vseh oddelkih Afganistanskih prehodnih oblasti in Unami.

Isaf po vsem mestu izvaja projekte civilno-vojaškega sodelovanja (Cimic). Osredotoča se na zagotavljanje temeljnih življenjskih potreb, kot so oskrba s svežo vodo in električno energijo ter zatočišča, in na izboljšavo infrastrukture, uničene v 23-letnih konfliktih. V okviru Cimica se obnavljajo zdravstvene zmogljivosti in šole.

Operacija v podporo miru Joint Guardian na Kosovu

Kosovo - Priština, operacija JOINT GUARDIAN, **KFOR** - Kosovo Force; Nato; od januarja 2000

Slovenska vojska je od januarja 2000 dejavna v operaciji v podporo miru Joint Guardian v sestavi Kforja na Kosovu in v Makedoniji. V njej je najprej delovalo 6 častnikov, zaradi umirjanja razmer sta od leta 2002 v Kforju sodelovala častnik in podčastnik SV, ki sta izvajala štabne dolžnosti na poveljstvu mednarodnih sil Kforja v Prištini. Od začetka oktobra 2004 je na Kosovu največ pripadnikov SV do sedaj. Vod vojaške policije (MP I) in nacionalni podporni element (NPE), sta nastanjena v angleškem oporišču »Slim line« v Prištini. Vod vojaške policije izvaja nadzor in kontrolo prometa na celotnem območju Kosova, NPE pa izvaja podporo delovanja enote.

Mirovna operacija UNTSO na Bližnjem vzhodu

Bližnji vzhod - Sirija, **UNTSO** - United Nations Truce Supervision Organization; OZN; od oktobra 1998.

Slovenska vojska je na tej misiji začela sodelovati oktobra 1998 z dvema pripadnikoma. Od septembra 2002 do septembra 2003 so sodelovali trije pripadniki: dva kot vojaška opazovalca Združenih narodov v operaciji UNTSO in eden kot poveljnik postaje vojaških opazovalcev ZN OGG-T.

Od septembra 2003 na misiji kot vojaška opazovalca zopet sodelujeta samo dva pripadnika. Njuna naloga je predvsem nadzor in ohranitev premirja ter drugih sprejetih dogovorov med sptima stranema na območju OGG-T (Izrael), OGG-D (Sirija) in OGL (Libanon).

Operacija v BiH

Slovenska vojska ima v operaciji EU v BiH 184 vojakov, ki so se s portugalskimi vojaki iz Doboja preselili v Tuzlo. Motorizirana četa deluje v večnacionalni bojni skupini, v kateri je poveljujoča država Finska.

Sedanje varnostne razmere v BiH narekujejo nov pristop reševanja problemov oziroma spremembo koncepta operacije. Zaradi tega mednarodna skupnost meni, da BiH poleg vojaške sile (Eufor) potrebuje tudi delovanje drugih strokovnjakov, ki bodo pomagali lokalnim strukturam pri vzpostavitvi vojske, policije in drugih elementov državne uprave. EU bo tako na območju operacije angažirala strokovnjake za posamezna področja državne uprave, politična vprašanja in različne humanitarne organizacije.

Zveza Nato, ki je mirovno operacijo v BiH vodila od konca vojne leta 1995, se iz BiH ne umika popolnoma, saj bo v državi ostalo še približno 150 njenih pripadnikov, ki bodo imeli predvsem nalogo sodelovati pri iskanju glavnih obtožencev haaškega sodišča za vojne zločine v nekdanji Jugoslaviji. Iz BiH odhajajo tudi ameriški vojaki, ostala naj bi le še manjša enota v Tuzli.

Kot omenjeno, bo večina sedanjih enot v BiH ostala, z izjemo ameriških vojakov. Skupaj bodo v operaciji Althea sodelovali vojaki 22 držav članic EU ter 11 tretjih držav, in sicer Albanije, Argentine, Bolgarije, Kanade, Čila, Maroka, Nove Zelandije, Norveške, Romunije, Švice in Turčije.

Za mir v Bosni in Hercegovini namesto vojakov Nata skrbijo vojaki Evropske unije. Evropska unija je v četrtek, 2. decembra, v Sarajevu iz rok zveze Nato prevzela vodenje mirovne operacije v BiH in tako začela največjo takšno operacijo v svoji zgodovini, imenovano [Althea](#). Na slovesnosti, ki sta se je udeležila generalni sekretar zveze Nato Jaap de Hoop Scheffer ter visoki predstavnik EU za skupno zunanjo in varnostno politiko Javier Solana, so dvignili evropsko zastavo, znak EU pa sedaj nosijo vojaki, ki sodelujejo v operaciji. Na slovesnosti v oporišču Butmir je poveljevanje približno 7000 vojakom iz 22 članic unije, tudi iz Slovenije, in enajstih tretjih držav prevzel britanski general David Leakey. Povečini gre sicer za vojake, ki so sodelovali že v dosedanji operaciji zveze Nato.